

LNS projekts guvis atzinību Eiropas konkursā

10. oktobrī Briselē notika ES fondu labāko projektu apbalvošana RegioStars Awards konkursā. Latvijas Nedzirdīgo savienības projekts "Nepalik vieniem klusumā" ieguva augsto trešo vietu visu Eiropas iedzīvotāju izvēles balsojumā!

Savukārt žūrijas balsojumā projekts atzīts par vienu no sešiem labākajiem Eiropas Savienībā īstenotajiem projektiem kategorijā "Sieviešu iespējas un aktīva līdzdalība". Projekta ietvaros izveidotais atbalsta pakalpojums nedzirdīgām jaunajām māmiņām dzemdībās

un pēcdzemdību laikā ir lielisks piemērs un iedvesmas avots citām valstīm, kā nodrošināt konkrētu palīdzību nedzirdīgām sievietēm ļoti svarīgā dzīves periodā.

Briselē Latvijas delegācijas sastāvā projekta vadītāja Diāna Zālamane – Leite saņēma apbalvojumu no ES komisāres reģionālās politikas jautājumos Korinas Krecu rokām.

Diāna Zālamane – Leite, apbalvotā LNS projekta vadītāja (*attēlā*): "Man ir patīkami apzināties, ka šajā konkursā izskanēja Latvijas vārds, ka tik daudzi cilvēki balsojuši un ieinteresējušies par mūsu projektu – nāca klāt, apsveica, izjautāja un intervēja par to. Līdzīga tam Eiropā nav bijis, mums ir izdevies radīt un realizēt unikālu projektu, turklāt ar tik nelielu finansējumu.

Tagad esam iekļauti Eiropas labāko projektu datu bāzē, un tas var pavērt

ceļu sadarbībai ar citām valstīm projektu realizācijā. Visiem, kas balsoja, **PALDIES!** ▲

Ilze Kopmane

Foto: no personiskā arhīva

LNS Jauniešu centram jauna vadība

2017. gada 30. septembrī Rītausmā notika LNS Jauniešu centra (tālāk – JC) rīkotais neformālais pasākums "Ideju laboratorija".

Centrālais notikums tajā bija JC konference, kurā apsprieda un kā labu novērtēja paveikto darbu, diskutēja par jauniešu aptaujas rezul-

tātiem, apstiprināja grozījumus JC Nolikumā. Noslēgumā ievēlēja jaunu JC vadītāju – Kristu Kristīni Magoni un padomes locekļus: Madaru Bir-

renovska, kura pasniedza Pateicības rakstus aktīvākajiem jauniešiem un JC "krusttēvam" Ivaram Kalniņam.

Programma bija plaša, ar

mani, Māru Kursīti, Elīnu Žurakovsku, Anitu Valdmani un Kristu Blīgznu.

Šajā pasākumā piedalījās vairāk nekā 60 nedzirdīgo jauniešu 15 – 30 gadu vecumā no dažādām Latvijas pilsētām. Goda viesu vidū bija LNS prezidente Sandra Ge-

renovska, kura pasniedza Pateicības rakstus aktīvākajiem jauniešiem un JC "krusttēvam" Ivaram Kalniņam.

daudzpusīgām aktivitātēm. Pēc konferences sekoja atpūtas daļa. To ievadīja interesanta diskusija brīvā gaisotnē par tēmu "Vai viegli būt jaunam?" šovmeņa Renāra Zeltiņa vadībā. Sekoja prāta spēle "Gudrs, vēl gudrāks" un galda spēles. Pārdomas, atmiņas, pārrunas...

Novēlēsim, lai jauniešiem arī turpmāk veicas arvien jaunu, radošu ideju atrašānā un realizācijā!

Finansiāli pasākumu atbalstīja Baltijas Bērnu fonds. Liels paldies! ▲

Vairāk lasiet: Kristas Kristīnes Magones rakstā LNS mājaslapas sadaļā "Jauniešiem".

Teksts: no Kristas Kristīnes Magones raksta www.lns.lv

Foto: Rūta Bernaua

LNS vadības kalendārs

Dalība Rīgas domes konsultatīvās padomēs

27. SEPTEMBRĪ notika kārtējā Rīgas domes (RD) Personu ar invaliditāti NVO konsultatīvā padome. Informē LNS prezidente Sandra Gerenovska.

Ik gadu notiek ne mazāk kā četras padomes sēdes – tiek izskatīti personām ar invaliditāti aktuāli jautājumi – par sabiedrisko transportu, par vides pieejamību, par iespējamām atvieglojumiem un citi personu ar invaliditāti dzīves kvalitātes uzlabošanai.

Šoreiz tika spriests par sociālo māju iedzīvotāju komunikāciju ar namu apsaimniekotāju SIA "Rīgas pilsētubūvnieks" un par grozījumiem saistošajos noteikumos „Par Rīgas pašvaldības pabalstu mājokļa pielāgošanai personām, kuras pārvietojas rīteņkrēslā”.

Padomes sēdē piedalījās ļoti

daudz organizāciju personām ar kustību traucējumiem. Interesanti bija vērot, kā tās vienoti cīnījās kā viens vesels spēks, lai sasniegtu mērķi.

Sēdes noslēgumā LNS prezidente Sandra Gerenovska tikās ar komitejas priekšsēdētāju Olgu Veidiņu un ierosināja padomāt par pilsētas pasākumu un valsts svētku pieejamību personām ar dzirdes traucējumiem, nodrošinot tajos Rīgas pilsētas vadības un citu pašvaldības pārstāvju, pasākumu vadītāju utt. uzrunas ar surdotulkojumu un subtitriem uz ekrāna.

Priekšlikums par to jau iesniegts padomei un Rīgas pilsētas mēram Nilam Ušakovam. Ikviens LNS biedrs aicināts turpmāk padomāt un izteikt, kādus vēl priekšlikumus varētu iesniegt šajā padomē.

12. OKTOBRĪ LNS viceprezidente Brigita Lazda piedalījās Rīgas domes (RD) Konsultatīvās padomes sabiedrības integrācijas jautājumos sēdē. **Viņa informē!**

Konsultatīvā padome sabiedrības integrācijas jautājumos Rīgas pašvaldībā darbojas no 2010. gada.

Par padomes priekšsēdētāju atkārtoti ievēlēja Eiženiju Aldermani un apstiprināja jauno padomi, kurā pārstāvēta arī LNS (Inese Immure).

Padome iepazīnās ar pētījuma „Sabiedrības integrācija Rīgā” pirmajiem rezultātiem (*tiks publicēti RD mājaslapā*).

Tika apspriesta ikgadējā foruma „Rīga dimd – iedzīvotāji runā, domā, dara!” programma. 29. novembrī uz to aicinās arī nevalstisko organizāciju pārstāvjus, lai diskutētu par iesaistīšanos pilsētai svarīgu jautājumu risināšanā.

LNS lūdza, lai Rīgas lielajos un svarīgākajos pasākumos būtu nodrošināta informācijas pieejamība arī cilvēkiem ar dzirdes traucējumiem.

Vai 2018. gadā gaidāmi jaunumi LTV?

27. SEPTEMBRĪ LNS vadība tikās ar Latvijas Televīzijas (LTV) pārstāvjiem, lai pārrunātu 2017. gada uzdevumu izpildi un iepazītos ar 2018. gadā plānoto LTV raidījumu pieejamības nodrošināšanu cilvēkiem ar dzirdes traucējumiem..

LTV pārstāve Sarmīte Plūme informēja, ka no janvāra līdz septembrim LTV 1 un LTV 7 subtitrētos raidījumus piedāvāja 2 583 stundu jeb 21 % apjomā no kopējā raidlaika un raidījumus ar surdotulkojumu 277 stundas jeb 2 %. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, ir palielinājies subtitrēto raidījumu skaits par 1,7 %.

Pirmo reizi ar subtitriem piedāvāts **raidījums “Mans zaļais dārzs”** (joprojām LTV mājaslapā sadaļā “Nedzirdīgajiem” ir iespējams noskatīties 12 raidījumus).

No 9. oktobra LTV ar subtitriem piedāvā jaunu **raidījumu par ārpolitiku** – «Pasaules panorāma», parādot to atkārtotuma režīmā. Ar tulkojumu zīmju

valodā to plānots pārraidīt nākamajā gadā.

Ja interesē ēst gatavošana, ar subtitriem var noskatīties raidījumu „**Garšu skola. Kulinārijas raidījums**”.

Prāta spēle “Gudrs, vēl gudrāks” ar surdotulkojumu pieejama LTV interneta vietnē www.ltv.lv sadaļā “Nedzirdīgajiem” katru piektdienas vakaru no 6. oktobra (pēc pl. 19).

Oktobra beigās LTV jauno izklaides raidījumu **“Kurš ir kurš?”** nedzirdīgie varēs skatīties atkārtotuma režīmā trešdienās.

LTV plāno tulkot zīmju valodā raidījumu «4. studija» par sabiedrībai aktuālām ikdienas problēmām.

Visi raidījumi speciāli nedzirdīgajiem skatītājiem pieejami arhīvā LTV mājaslapā sadaļā “Nedzirdīgajiem”.

2018. gadā īpašie notikumi, ko LTV sagatavos arī nedzirdīgiem skatītājiem, ir **Saeimas vēlēšanas un**

Olimpiskās spēles.

LNS mērķis ir nākamajā gadā panākt kultūras un sporta ziņu ar surdotulkojumu pārlikšanu no interneta platformas uz tiešraidi. LNS vadība pastāv uz to, ka arī Latvijā sabiedrībai beidzot jāsaprot – cilvēkiem ar dzirdes invaliditāti ir tādas pašas tiesības **šīs ziņas** redzēt tiešraidē kā visiem **pārējiem**. Tā, kā tas notiek citās ES valstīs.

Secinājumi! Jau 4 gadus nemainās finansējums LTV raidījumu pieejamības nodrošināšanu cilvēkiem ar dzirdes traucējumiem – 157 882 eiro. Nākamajā gadā to neplāno lielāku, tāpēc subtitrēto un ar zīmju valodu sagatavoto raidījumu skaits nepieaugs.

13. OKTOBRĪ LNS vadība iesniedza LR Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijai priekšlikumu rast iespēju piešķirt papildfinansējumu LTV raidījumu pieejamībai cilvēkiem ar dzirdes traucējumiem.

Inese Immure

Aktuāli jautājumi, būtiskas problēmas

10. OKTOBRĪ LNS prezidente Sandra Gerenovska un viceprezidentes Inese Immure, Brigita Lazda piedalījās LR Saeimas Sociālo un darba lietu komisijas sēdē.

Tika spriests par surdotulku trūkumu un nepieciešamību.

Labklājības ministrija uzskata, ka perspektīvā, lai veicinātu surdotulku apmācību, būtu jādomā par attiecīgu

programmu ieviešanu arī citās izglītības iestādēs Latvijā, jo pašlaik šo programmu var apgūt tikai Sociālās integrācijas valsts aģentūras (SIVA) koledžā Jūrmalā.

Sēdē tika minētas arī **vairākas citas būtiskas problēmas**, ar kurām ikdienā saskaras Latvijas nedzirdīgie iedzīvotāji, tostarp darbiniekiem, kuri strādā ar šādiem cilvēkiem, ir ārkārtīgi zems atalgojums, kura dēļ ir grūti piesaistīt kompe-

tentus speciālistus.

LNS viceprezidente Inese Immure norādīja uz **problēmām, kas saistītas ar nedzirdīgo vērsanos pēc neatliekamās palīdzības 112**. Saeimas komisija deleģēja šī jautājuma risināšanu deputātam Mārtiņam Šicam, kuram uzticēts noskaidrot esošo situāciju un izvērtēt iespējas ieviest kādu risinājumu, lai nodrošinātu nedzirdīgiem, neredzīgiem cilvēkiem ērti un viegli izsaukt neatliekamo palīdzību.

Sākumu lasiet iepriekšējā lpp.

Tāpat I. Immure norādīja, ka gadiem neatrisināta problēma ir **valsts televīzijas pieejamība nedzirdīgajiem**, jo patlaban viņiem pieejami tikai 23% no kopējā satura, bet 2017. gadā vajadzēja 28%.

Tās pašas dienas **pēcpusdienā LNS mītnē** notika LNS un Labklājības ministrijas Sociālo pakalpojumu departamenta pārstāvju tikšanās pēc LNS prezidentes Sandras Gerenovskas ierosinājuma (*attēlā*).

Bija jāizrunā vairāki sasāpējuši jautājumi. Piemēram, jaunie MK noteikumi paredz, ka klienti ar dzirdes un garīgās attīstības traucējumiem sociālās rehabilitācijas kompleksos pakalpojumus turpmāk varēs saņemt tikai vienu reizi 2 gados, nevis katru gadu kā līdz šim.

Vēl ir problēma piesaistīt labus speciālistus sociālās rehabilitācijas pakalpojumu nodrošināšanai, jo pakalpojumu grozā paredzētais darbinieku atalgo-

jums ir 2014. gada līmenī un LM neļauj tās celt. LNS nostāja ir, ka pakalpojumu grozs nākamajam kadam jāpārreķina atbilstoši 2018. gada prasībām.

MK radījis vēl vienu problēmu – izdevis noteikumus, ka surdotulka pakalpojumus no nākamā gada 1. janvāra **varēs sniegt tikai tulki, kuri mācas vai ir beiguši studiju programmu "Surdotulks"**. Līdz ar to no darba būs jāatlaiz 6 zīmju valodas tulki. Bet tulku jau tāpat nepietiek!

Sarunas gaitā abas puses pārsprieda savu redzējumu un iespējamus risinājumus minētajām

problēmām. LM pārstāvji saņēma atbildes uz precizējošiem jautājumiem sakarā ar t.s. sociālo pakalpojumu groza veidošanu nākamajam gadam un solīja to optimizēt (uzlabot) atbilstoši SIA "LNS rehabilitācijas centrs" ierosinājumiem, bet – tas būs iespējams **tikai nemainīga finansējuma robežās** (salīdzinot ar šo gadu). Nauda paliek tāda pati, bet, iespējams, izvirzīsies citi mērķi.

Zigmārs Ungurs

Neformāla pārruna: par pilnvērtīgu informāciju

Nemot vērā pēdējā laikā presē un masu medijos notikušo aģiotāžu saistībā ar kohleāro implantāciju un zīmju valodu Latvijas Nedzirdīgo savienības prezidente Sandra Gerenovska **12. OKTOBRĪ** uz sarunu aicināja Latvijas Vādzirdīgo atbalsta asociācijas "Sadzirdi.lv" pārstāvjus.

Mērķis – pārtraukt un turpmāk nepieļaut sabiedrības nīrgāšanos masu medijos par personām ar dzirdes traucējumiem.

Uz pārrunām neformālā gaisotnē ieradās divi valdes locekļi Baiba Bicēna un Olafs Slūtiņš.

Kā abas puses varētu sadarboties? Jādomā par kopīgu mērķu sasniegšanu, jo LNS pārstāv un aizstāv ne tikai personu ar dzirdes traucējumiem intereses,

kuriem dzimtā valoda ir zīmju valoda, bet visu cilvēku ar dzirdes traucējumiem intereses.

LNS nekad nav bijusi pret neviena tehniskā palīgīdzekļa lietošanu, ja tas nekaitē cilvēkam ar dzirdes traucējumiem.

LNS pastāv uz to, ka sabiedrībai un it īpaši bērnu vecākiem ir tiesības **uz pilnu informāciju**, gan par pozitīviem, gan negatīviem piemēriem. Nedrīkst pieļaut, ka negatīvie rezultāti, kuru nebūt nav maz, tiek sabiedrībai noklusēti.

Turklāt LNS nevienam sabiedrības loceklim neuzspiež mācīties zīmju valodu, bet tikai to rosina. Zināt vēl kādu valodu, nevienam cilvēkam nekad nav kaitējis. ▲

Sandra Gerenovska

Sākusies Kopsolī abonēšana 2018

Daudzi biedri interesējas, vai KS iznāks 2018. gadā. Uz to atbilde ir – JĀ! Vairāki KS lasītāji jau griezušies Informācijas nodaļā un savu laikrakstu – tādu vienīgo Latvijā! – ir abonējuši.

Šeit varat iepazīties ar iespējām un izmaksām KS abonēšanā.

ABONĒJOT LATVIJAS PASTĀ

14,89 €

(3 mēn. – 4,39 €; 6 mēn. – 8,53 €; 9 mēn. – 12,18 €)

PASŪTOT UZ VIETAS REDAKCIJĀ UN LNS REHABILITĀCIJAS CENTRĀ

13,44 €

(3 mēn. – 4,03 €; 6 mēn. – 7,80 €; 9 mēn. – 11,09 €)

Visiem LNS biedriem Kopsolī 2018. gadā nodrošināts elektroniski bez maksas!

ABONĒJOT KOPSOLĪ ELEKTRONISKI

(LNS ne biedriem – saņemot e-pastā)

9,52 €

(3 mēn. – 2,86 €; 6 mēn. – 5,38 €; 9 mēn. – 7,56 €)

Pērkot 1 numuru redakcijā uz vietas – 1,60 €

Lai laba lasīšana jebkurā variantā!

VZ apskats

VZ Nr. 103 No 15. jūnija visā Eiropas Savienībā ir vienota mobilo sakaru tarifu zona. Visi trīs Latvijas mobilo sakaru operatori jau paaugstinājuši cenas saviem pakalpojumiem.

VZ Nr. 104 Tūrisma firmām, kas pašas veido kompleksos ceļojumus, ir jāapdrošina klientu iemaksātās naudas atmaksas garantija.

VZ Nr. 106 Eiropas Savienības valstīs cilvēku ar invaliditāti tiesības ir aizsargātas. Ir speciāli noteikumi, kādu palīdzību nodrošina lidosta un lidsabiedrība – šī palīdzība jāsniedz bez maksas. Nav nozīmes, kāds ir invaliditātes iemesls – kustību traucējumi, redzes vai dzirdes traucējumi, nespēja labi orientēties telpā vai vienkārši lauza kāja.

VZ Nr. 107 Darba devējs var atlaist no darba, ja darbinieks slimo vairāk nekā 6 mēnešus, ja slimības lapa ir nepārtraukta vai ja slimo vienu gadu trīs gadu periodā un darbnespēja ir ar pārtraukumiem.

VZ Nr. 108 Šogad 1. septembrī stājās spēkā Eiropas Komisijas (EK) noteikums, ka veikalos vairs nav pārdošanā putekļu sūcēji ar lielāku jaudu par 900 W.

VZ Nr. 109 Katru gadu no ādas vēža Latvijā mirst vidēji 80 cilvēki. Mirstības mazināšana iespējama tikai diagnosticējot slimību sākuma stadijā. No 10. maija var mobilajā telefonā instalēt bezmaksas aplikāciju, ar kuras palīdzību var nofotografēt aizdomīgu veidojumu, piemēram, iekaisušu dzimumzīmi uz savas ādas un nosūtīt pārbaudei ārstam – onkologam. Arī pārbaude ir bezmaksas. ▲

Plašāku informāciju zīmju valodā skatiet: LNS mājaslapas sadaļā "Videozīņas".

Uz planšetdatoru vairs nav rindas

Valsts apmaksātos surdotehniskos palīg-līdzekļus izsniedz LNS kapitālsabiedrība – SIA „LNS Surdotehniskās palīdzības centrs” (SPC) (izņemot dzirdes aparātus bērniem līdz 18 gadu vecumam). Tiek piedāvāti 9 dažāda veida surdotehniskie palīg-līdzekļi.

Kā veiciēs ar surdotehnikas pakalpojuma sniegšanu šī gada 9 mēnešos, par to šajā rakstā.

Par dzirdes aparātiem

SPC turpina izsniegt augstas kvalitātes daudzkanālu (16 – 24 kanāli, 4 – 5 klausīšanās programmas) digitālos aizaus dzirdes aparātus (dāņu firmas “Oti-con” ražotie aparāti tiek piedāvāti klientiem ar 4. pakāpes dzirdes zudumu, savukārt Vācijas firmas “Rexton” (Siemens) klientiem ar 3. un 5. pakāpes dzirdes zudumu).

Visos aparātos ir skaņas virziena noteikšanas programmas, vismaz 3 pārslēgšanas iespējas – apļa, dalītā, fiksētā vai automātiskā pārslēgšanās, programma runas izpratnei trokšņainā vidē, telpiskā trokšņa regulēšanas sistēma, ieskaitot zemās frekvences, un citi jaunāko tehnoloģiju sasniegumi, kas SPC klientiem nodrošina labāku skaņas izšķirtspēju.

Klientiem tiek piedāvāti arī kabatas dzirdes aparāti un kaula vadāmības dzirdes aparāti.

Dzirdes aparātu saņemšana tiek nodrošināta ne tikai Rīgā, bet arī 4 struktūrvienībās – Liepājā, Ventspilī, Rēzeknē un Daugavpilī. 9 mēnešos SPC izsniedza 3 581 dzirdes aparātu.

Šogad plānots izsniegt ap 5 000 dzirdes aparātu. Vidējais gaidīšanas laiks rindā ir 4 mēneši, steidzamības kārtā 1 mēnesis.

Par citiem palīg-līdzekļiem

147 klienti saņēma pulksteni ar vibrozvanu, 66 – savienotājvienību radio un televīzijas uztvērējiem (*indukcijas cilpu*), 29 – skaņas indikatoru ar gaismas signālu, 75 – skaņas indikatoru ar mehānisko signālu.

Tāpat tika izsniegtas arī 196 digitālās vizuālās saziņas ierīces (planšetdatori), 9 telefoni ar pastiprinātāju un 10

komunikatori (*komunikators pilda dzirdes aparāta funkcijas, ir daudz vienkāršāka lietošanā. Piemērots vecākiem cilvēkiem, sevišķi „gulošajiem” un cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, kuriem dažādu iemeslu dēļ dzirdes aparāts nav piemērots.*)

Uz kādiem tehniskiem palīg-līdzekļiem ir rinda?

Situācija uz 1. oktobri ir šāda: dzirdes aparātu gaida 1867 cilvēki, telefonu ar pastiprinātāju – 5, skaņas indikatoru ar mehānisko signālu – 27, bet ar gaismas signālu – 15 cilvēki.

Saglabājusies interese par savienotājvienību radio un televīzijas uztvērējiem (*indukcijas spole radio un televīzijas skaņas labākai uztveršanai tiem, kas lieto dzirdes aparātu*) – uz to pieteikušies 97 cilvēki. Šogad to visiem nebūs iespējams saņemt, tāpat visi gribētāji šogad nevarēs saņemt skaņas indikatoru ar gaismas signālu. Rindā uz to stāv 15 cilvēki.

Nav vairs rindas uz planšetdatoru. To tagad var saņemt mēneša laikā, rindā šobrīd stāv tikai 18 cilvēki. Tāpat nav rindas uz modinātāju ar vibrozvanu – to pietiks visiem, kam nepieciešams.

Arī FM radiofrekvenču pārraides sistēmu šogad varēs saņemt visi, kam nepieciešams *izglītības iegūšanai vai darbam*. FM sistēma *dod iespēju uztvert runāto bez fona trokšņiem, un tā domāta tiem, kas lieto dzirdes aparātu*. FM sistēmu sāks izsniegt tagad oktobrī.

Atgādinām, ka ir iespēja saņemt valsts apmaksāto dzirdes aparātu un citus tehniskos palīg-līdzekļus **atkārtoti pēc 5 gadiem**, bet planšetdatoru un komunikatoru pēc 3 gadiem.

Lai saņemtu pakalpojumu, jāiesniedz:

- 1) iesniegums,
- 2) ģimenes **ārsta atzinums** vai atbilstošas specialitātes ārstniecības personas atzinums tehniskā palīg-līdzekļa saņemšanai. Ja Veselības un darbības ekspertīzes ārstu valsts komisijas (VDEĀK) izsniegtajā invaliditātes lēmumā minēta dzirdes invaliditāte, tad atzinums nav jāiesniedz, bet iesniegumam pievieno VDEĀK lēmuma kopiju un invaliditātes apliecības kopiju.

Lai saņemtu dzirdes aparātu vai komunikatoru, iesniegumam jāpievieno audiogramma.

Surdotehniku steidzamības kārtā var saņemt bērni; tie, kas strādā vai mācās, un tie, kas aprūpē **bērnu līdz pusotra**

gada vecumam.

Surdotehnikas piešķiršanas un saņemšanas kārtību nosaka: Ministru kabineta 15.12.2009 noteikumi Nr.1472 „Kārtība, kādā Latvijas Neredzīgo biedrība un Latvijas Nedzirdīgo savienība sniedz sociālās rehabilitācijas pakalpojumus un nodrošina tehniskos palīg-līdzekļus – tiftotehniku un surdotehniku” un Ministru kabineta 15.12.2009 noteikumi Nr.1474 „Tehnisko palīg-līdzekļu noteikumi”.

Tāpat SIA “LNS Surdotehniskās palīdzības centrs” piedāvā arī maksas pakalpojumus.

LNS biedriem (uzrādot apliecību) SPC piedāvā **iegādāties dzirdes aparāta baterijas un dzirdes aparāta kopšanas līdzekļus** ar 10 % atlaidi gan Rīgā, gan pārējās SPC struktūrvienībās.

Dzirdes aparāta baterijas var iegādāties arī Benu un Mēness aptiekās, Latvijas Pasta nodaļās ārpus Rīgas un citur. Vairāk informācijas par bateriju iegādes vietām skatīt www.surdocentrs.lv/baterijas.

SPC piedāvā vēl šādus MAKSAS PAKALPOJUMUS: tonālā audiometrija, runas audiometrija, dzirdes aparāta pārregulēšana, individuālā cietā un mīkstā auss ieliktna izgatavošana, individuālā auss ieliktna skaņas caurulītes nomaiņa un auss ieliktna tīrīšana.

Klientiem ar līdzmaksājumu ir iespējams **iegādāties “Bernafon”, “Microson” un “Aurica”** aizaus dzirdes aparātu, “Bernafon” un “Microson” iekšaus dzirdes aparātu, rokas modinātājpulksteni ar vibrējošu signālu, modinātāju kas ir apvienots ar skaņas indikatoru (trauksmes signāla uztvērējs) un daudz ko citu.

Vēl Surdocentrs piedāvā iegādāties **tālvadības pulti** dzirdes aparāta skaļuma un programmas pārslēgšanai vai maiņai “RC- N Remote control”, bezvadu ierīci dzirdes aparāta saslēgšanai/savienošanai ar TV, radio un telefonu un mobilo telefonu ar skaņas pastiprinātāju u.c.

Papildu informāciju var saņemt Latvijas Nedzirdīgo savienības mājaslapas www.lns.lv sadaļā „Surdotehnika” vai zvanot uz tālruni 67611660, 29196805, sūtot īsziņu uz 29643789 vai rakstot uz e-pastu spc@lns.lv, skype: surdocentrs. ▲

**Inese Immure,
SIA “LNS Surdotehniskās palīdzības centrs” valdes priekšsēdētāja**

Daugavpīlieši kopā paveikuši daudz

9. septembrī LNS Daugavpils reģionālajai biedrībai bija svētki – 70 gadu jubilejas pasākums. Tas notika Daugavpils pilsētas domes finansētā LNS projekta “Mēs gribam būt kopā!” ietvaros.

Uz jubileju ieradās daudz cilvēku – paši daugavpīlieši un ciemiņi no Līvāniem, Rēzeknes, Rīgas, Liepājas, Pļaviņām. To vidū SIA “LNS Rehabilitācijas centrs” pārstāve un LNS viceprezidente Brigita Lazda, LNS reģionālo biedrību vadītājas, pārstāvji no SIA “LNS Dane”, Daugavpils logopēdiskās internātpamatskolas – attīstības centra un citi.

Desmitgades panākumi

Pasākumu atklāja biedrības saimniece Elvīra Čaika ar prezentāciju par biedrības veikumu no 2007. līdz 2017. gadam. Rūpīgi sagatavotais pārskats ar fotoattēliem sniedza uzskatā-

mu ainu par to.

Lūk, galvenie sasniegumi: dalība vairāk nekā 10 projektu realizācijā; kvalitatīvi sociālās rehabilitācijas pakalpojumi; sekmīga sadarbība ar novada pašvaldībām un citām radnieciskām organizācijām; dalība LNS amatiermākslas festivālos un Nedzirdīgo dienas pasākumos; labās prakses/ pieredzes apmaiņas Latvijā un starptautiskos pasākumos; brīvprātīgo aktīvistu darbs u. c.

Programmā skaisti iekļāvās **Daugavpils logopēdiskās internātpamatskolas – attīstības centra** skolēnu savīļņojās melodeklamācijas un citi priekšnesumi

Kā vienmēr izcēlās Igors

Čaika ar Jeļenu Dmitrijevu – šis pārsteidzošais duets ar neatkārtojamu mīmiku, emocijām, kustībām. To pašu var teikt par lieliski izpildītām pantomīmām “Mašīna”, “Muša”, “Rulete”.

Jubilejas svinību laikā notika divu izstāžu atklāšana: foto izstāde “Daugavpils RB pagātnē un tagadnē...” un rokdarbu izstāde “Nedzirdīgo cilvēku radošās rokas”.

Atzinība un paldies!

Pateicības rakstus saņēma biedrības valdes locekļi, brīvprātīgie un aktīvistu par nesavtīgo ieguldījumu biedrības darbā, tās izaugsmes veicināšanā un amatiermākslas attīstībā.

Pateicību saņēma arī ilggadīgais sadarbības partneris SIA “LNS Rehabilitācijas centrs” par ilggadīgu kvalitatīvu atbalstu biedrībai.

Biedrību jubilejā sveica citu biedrību vadītāji un slavēja arī paši daugavpīlieši. ▲

Karīna Pavlova

P.S. Par Daugavpils biedrības dibināšanu un vēsturi lasiet 5.lpp. Plašāks svinību apraksts ar vairāk foto ievietots: www.lns.lv/biedribu_zinas.

GAĻINA GURA, Daugavpils RB valdes locekle: “Biedrība mums ir otrā māja, kurā ir siltums, cieņa, sapratne. Kad kādam no biedriem ir smagi, visi cenšas palīdzēt, atbalstīt.”

LILIJA ZĪBARTE, Daugavpils RB biedre: “Tie bija lieliski organizēti svētki. Bija daudz apsveikumu un ziedu, interesanta skolēnu uzstāšanās, Jeļenas un Igora pantomīmas. Paldies organizatoriem par brīnišķīgo pasākumu.”

ELVĪRA ČAIKA, biedrības priekšsēdētāja un projekta vadītāja: “Pirmo reizi biedrības jubileja bija organizēta projekta ietvaros. Protams, pati biju šī projekta vadītāja. Uztraukums liels, gribējās, lai visi apmierināti. Domāju, ka mūsu pasākums izdevās! Paldies visiem, kas palīdzēja, kas ieradās un sveica.”

Liepājā: nūjošana – pēc veselības

Liepājas RB biedriem ir iespēja ievērot veselīgu dzīvesveidu, aktīvi nūjojot. Tas notiek projekta “Esi aktīvs, nesēdi uz vietas!” ietvaros, ko finansiāli atbalsta LIEPĀJAS PILSĒTAS PAŠVALDĪBA.

Jau iegādātas nūjas un notikušas 16 nodarbības – sākumā instruktora vadībā, bet tagad paši nedzirdīgie kopā ar savas nūjotāju grupas atbildīgo Guntu

Vazdiķi un projekta vadītāju Gundegu Paņķo nūjo paši. Maršruts plānots, ņemot vērā dalībnieku vēlmes, un visi ceļi ved gar jūru.

Gundega Paņķo: “Piedalīšanās šajā projektā – tā ir laba ideja, jo aktīvas kustības svaigā gaisā ir noderīgas, tā ir iespēja uzturēt sevi formā, būt aktīviem, disciplinētiem, jo jānūjo regulāri, neskatoties uz laika apstākļiem, savu nevaļu vai citām darīšanām. Būtu tomēr labi organizēt vēl arī citas sporta nodarbības, lai cilvēkiem būtu lielāka izvēle.”

LNS projektu koordinatore **Karīna Pavlova:** “Man liels prieks, ka, pateicoties Liepājas pilsētas pašvaldības finansiālajam atbalstam, varējām iegādāties nūjas un organizēt šo aktivitāti. Tas ir ieguldījums cilvēku

veselībā ilgtermiņā, jo mūsdienās mobilo tehnoloģiju laikā cilvēki vairāk pavada laiku, sēžot pie telefoniem, planšetēm utt. un sāk aizmirst, ko nozīmē satikties un veidot dzīvo saskarsmi dabā. Tas ir lielais pluss, kas pozitīvi ietekmē veselību un pašsajūtu ikvienam.”

Ilze Jaunzeme, ziņu korespondente un projekta dalībniiece: “Uz nodarbībām nāk dažāda vecuma cilvēki ar dažādu fizisko varēšanu – ātrie un lēnie. Tomēr vajadzētu viņiem komplektēt atsevišķas grupas. Ir liels gandarījums par visiem, kam patīk nūjot, kuri vēlas ievērot veselīgu, aktīvu dzīvesveidu.”

Paldies Liepājas pilsētas pašvaldībai par finansiālo atbalstu projekta ieviešanā! ▲

Plašāks raksts – LNS mājaslapas sadaļā “Biedrību un citas ziņas”.

Karīna Pavlova

Diskusija par nedzirdīgo iekļaušanos sabiedrībā

18. septembrī psiholoģes Sandras Freimanis vadībā notika diskusija "Nedzirdīgo iekļaušanās sabiedrībā: dzirdīgo un nedzirdīgo cilvēku attieksme un viedokļi".

Šis pasākums izvērtās interesants un atziņām bagāts. Psihoģe bija sagatavojusi 10 dažādus apgalvojumus, par kuriem diskusijas dalībniekiem bija jāizsaka savi viedokļi. Tie bija dažādi – gan atbalstoši, gan noliedzoši.

Kopīgs bija atzinums: panākumu gūšanu kā dzirdīgiem, tā nedzirdīgiem cilvēkiem nosaka katra cilvēka mērķtiecība un ģimenes atbalsts.

Jauniešiem ir ļoti grūti izvēlēties nākotnes profesiju, jo nav pārliecības par sevi, kurai ģimenē būtu jāveidojas jau pašā sākumā. Bet nedzirdīgie vecā-

ki bieži saviem bērniem jau no bērnības iestāsta, ka viņi neko nesasnies.

Valodas barjera, ierobežotais vārdu krājums, valsts attieksme, skolā iegūtās vājās pamatzināšanas, dzirdīgo aizspriedumi un stereotipi – tie ir iemesli, kas būtu jānovērš.

Visi bija vienprātīgi, ka jārada līdzvērtīga vide un attieksme, lai nedzirdīgie būtu vienādās pozīcijās ar dzirdīgiem cilvēkiem, lai viņi būtu konkurētspējīgi un līdzvērtīgi visas jomās.

Papildus skatīt prezentāciju LNS mājaslapas sadaļā "Prezentācijas"▲

Atvērto durvju diena biedrībās

19. septembrī visās LNS biedrībās un LNS mītnē Rīgā notika Atvērto durvju diena.

Valmieras biedrībā ieradās 4 pārstāvji no Rūjienas novada, Lodes pagasta sociālās aprūpes centra. Darbinieki vēlas apgūt zīmju valodu, jo viņu aprūpē ir viens vīrietis daļēji vājdzirdīgs, kas audzis nedzirdīgo ģimenē (*attēlā*).

Biedrībā viesi uzzināja par iespējām apgūt latviešu zīmju valodas pamatus, un arī kādu surdotehniku klienti var saņemt.

Daugavpils biedrībā viesojās Latvijas Radio 4 darbinieks. Pie rēzekniešiem ieradās reportiere un fotogrāfs no Rēzeknes Vēstīm, no Latvijas Radio – žur-

nāliste. Bija arī sieviete no Neredzīgo biedrības.

Rīgā, Rehabilitācijas centrā ieradās filmēšanas grupa no TV Pirmā Baltijas kanāla, lai veidotu raidījumu ar devīzi: "Viņi mūs nedzird, bet mēs – viņus?". Raidījumu var noskatīties LNS mājas lapā Jaunumos (raksts "Par mums – TV Pirmajā Baltijas kanālā (video)").

Citās biedrībās sapulcējās paši biedri. Notika arī pasākumi, piemēram, Kuldīgas biedrībā nodarbība ar psiholoģi Natāliju Beļakovu, pēc tam sieviešu klubīš. ▲

Vai nedzirdīgie var būt asinsdonori?

Nedzirdīgo nedēļas pasākumu ietvaros 20. septembrī Rītausmā notika tikšanās ar Valsts asinsdonoru centra Donoru nodaļas vadītāju Tamāru Kļavenieci.

Viņa atbildēja uz pašu galveno jautājumu: vai nedzirdīgie var būt asinsdonori? Jā, var! Bet, dodoties nodot asinis, noteikti vajag līdzti tulkus.

T. Kļaveniece pastāstīja, ka nevar būt donors katrs, kurš grib. Ir vesels saraksts ar slimībām – ja cilvēks ar tām slimo, donors nedrīkst būt. Par donoru var būt tikai vesels cilvēks. Pirms kādu atzīst par asinsdonoru, tiek pārbaudīts viņa veselības stāvoklis.

Donors vienā reizē var

nodot 500 mililitru asiņu, ieskaitot analīzes. Sieviete gadā var nodot asinis 4 reizes, bet vīrieši – 6.

Lektorei tika uzdoti daudzi jautājumi, piemēram: vai nedzirdību var nodot ar asinīm? Atbilde: tādu pētījumu nav. Jautājums: kā rodas asins vēzis? Atbilde: to nevar pateikt.

"Kopsoli" novembra numura ievietosim detalizētāku informāciju par asinsdonoriem. ▲

Par veselīgu dzīvesveidu ikdienā

21. septembrī notika veselīgam dzīvesveidam veltīti pasākumi LNS mitnē Elvīras ielā 19.

No rīta nūjošanas entuziasti devās nūjot uz Arkādijas parku. Pēc tam vairāk nekā 20 zinātkārie piedalījās uzturspeciālistes Dainas Rusules nodarbībā “Veselīgs dzīvesveids ikdienā” (*attēlā*). Speciāliste pastāstīja par galvenajām pārtikas grupām. Par katru produktu grupu D. Rusule sniedza rekomendācijas. Bija daudz jautājumu un tie liecināja, ka cilvēku apziņā valda daudzi nepamatoti, kaut kur izlasīti mīti. Piemēram, ka kartupeļus nedrīkst ēst kopā ar gaļu, ka gurķus nedrīkst ēst kopā ar tomātiem, ka piens tiek ražots no piena pulvera un tamlīdzīgi. Speciāliste atzina, ka to dzird bieži, bet tā nav patiesība.

Nodarbībā bija jūtams, ka cilvēki tomēr arvien vairāk piedomā pie sava uztura. Par to liecināja daudzie jautājumi lekcijas gaitā.

Daina uzciņāja klātesošos ar veselības kokteiļi, ko pati gatavoja turpat uz vietas. Katram apmeklētājam tika līdzo-ta krāsaina palīglapa ar veselīga uztura ieteikumiem – kādus produktus ieteicams lietot, no kādiem vajadzētu atturēties. Visi varēja dabūt arī uz vietas izgaršotā veselības kokteiļa recepti ar novēlējumu – baudiet uz veselību! ▲

Pētī zīmju valodu

22. septembrī Rītausmā sanākušie tikās ar somu valodnieci un zīmju valodas pētnieci doktoru lietīšķajā valodniecībā Ritvu Takinenu.

Viņa sniedza lekciju “Zīmju valoda kā viena no valodām bērniem un jauniešiem ar iekšausu implantu”, minot piemērus no sava ilggadīgā pētījuma par šo aktuālo tēmu. (*Plašāks raksts – nākamajā KS nr.*) ▲

Senā un jaunā māksla

Pagājušā gadsimta 19 nedzirdīgo autoru 55 mākslas darbu kolekcija “Latvijas nedzirdīgo mākslas mantojums” (*augšējā attēlā*) bija skatāma LNS Vēstures muzejā Rītausmā.

LNS grupas “Cerība” 12 mākslinieku 57 darbi glezniecības žanrā (1997 – 2017, *apakšējā attēlā*) savukārt bija izvietoti Rītausmas foajē. ▲

Kā paplašināt savas iespējas

Starptautiskā nedzirdīgo diena Rītausmā sākās ar LNS prezidentes Sandras Gerenovskas uzrunu. Viņa iepazīstināja publiku ar viesi no tālās Amerikas – Arkādiju Belozovski.

Sekoja viņa lekcija “Personas identitāte un pašvērtējuma nostiprināšana nedzirdīgo kopienas ietvaros”. Nosaukums sarežģīts, bet lektors visu prata izskaidrot vienkārši, ar piemēriem. Viņa tēmu loks bija ļoti plašs – par cilvēkiem – dzirdīgiem un nedzirdīgiem, to raksturu, ar ko tie atšķiras niansēs. Piemēram, skaudīgie, nenovīdīgie cilvēki ir divu veidu: tie, kuri pirmie grib dabūt tādu pašu auto kā tev, bet otrie vēlas, kaut tev

tāda auto nemaz nebūtu.

A. Belozovskis stāstīja par nedzirdīgo komunikāciju, par dzīvesveidu, par iespējām un to paplašināšanu. Viņš aplūkoja nedzirdīgo perspektīvas no dažādiem viedokļiem: psiholoģiskā, rehabilitācijas, reliģijas, medicīnas utt. Viņš plaši izvērta tēmu par diskrimināciju, aizspriedumiem un stereotipiem. Lekcija ilga 3 stundas, bet publika uzmanīgi sekoja lekcijai līdz pašam beigām. ▲

Nedzirdīgo diena nosvinēta!

Svētku svinības Rītausmā sākās ar jauno LNS Goda biedru sveikšanu, kuriem šo nosaukumu piešķīra Latvijas Nedzirdīgo savienības 19. kongresā. Atgādināsim viņu vārdus: **Līga Bauere, Indulis Pāže, Lilita Janševska, Guļiko Kandelaki, Anna Moiseja, Dzintra Ligita Herbste, Ainārs Osmanis** (1. attēlā no kreisās). Diemžēl nebija ieradusies **Jaurīte Groma** un **Dace Piterniece**.

Koncertu tradicionāli ievadīja pašu mazāko censoņu uzstāšanās.

Rīgas pirmsskolas izglītības iestādes "Dzintariņš" sestās grupas bērni ar lielu atbildību parādīja uzvedumu "Vilks un kazlēni". Savukārt dzirdīgie bērni no Babītes pirmsskolas izglītības iestādes (2. attēlā) parādīja mūsu publikai melodramāciju "Kā rūķītis konfektes stādīja". Viņi pie mums uzstājās pirmo reizi!

Tad nāca jau lielāki bērni – no Rīgas internātvidusskolas bērniem ar dzirdes traucējumiem, Valmieras Vājdzirdīgo bērnu internātvidusskolas – attīstības centra un Daugavpils Logopēdiskās internātpamatskolas – attīstības centra. Šķiet, vēl nekad LNS koncertos tik plaša bērnu līdzdalība nav bijusi.

Tālāk pasākuma norisē uzstājās biedrības – Liepājas, Daugavpils & Pļaviņu, Rīgas (Jelgavas grupa), Smiltenes, Ventspils, Kuldīgas, Rēzeknes, Valmieras reģionālo biedrību pašdarbnieki. Neizpalika arī citi kolektīvi – no Rītausmas, Jauniešu centra un dienas centra "Rītausma".

Koncerta noslēgumā LNS prezidente Sandra Gerenovska pasniedza Prezidenta pateicību **Regīnai Rizikai** (par izstādes „Latvijas nedzirdīgo mākslas mantojums” veidošanu LNS 19. kongresam un Starptautiskajai nedzirdīgo nedēļai – 2017), **Santai Kesenfeldei** (par LNS mākslinieku kopas „Cerība” darbu izstādes veidošanu LNS 19. kongresam

un Starptautiskajai nedzirdīgo nedēļai – 2017), **Ivaram Kalniņam** un **Kristapam Legzdiņam** (par ieguldījumu videoprezentācijas „Vai nedzirdīgie var būt asins donori?” sagatavošanā Starptautiskajai nedzirdīgo nedēļai – 2017).

Arī visi kolektīvi, kas piedalījās koncertā saņēma LNS Pateicību par nedzirdīgo kultūras un tradīciju

stiprināšanu, piedaloties Starptautiskās nedzirdīgo dienas koncertā.

LNS Pateicība par piedalīšanos izstādē "Latvijas Nedzirdīgo mākslas manto-

jums" tika pasniegta **Laurai Kļaviņai, Ērikam Kravalim, Jurim Spēkainim** – Spēkais, **Irinai Utreckai, Vasilijam Pantjam, Mārai Rikenai, Ivaram Vili-pam, Jānim Priedītim, Gunai Priedei, Normundam Sebrim, Līgai Bauerei, Jānim Austrumam, Dacei Lācei, Jurim Grundulim (sen.), Nikolajam Dambergam, Jurim Veidemanim, Daigai Cielavai**.

Visi tradicionāli nodziedāja LNS himnu "Še, kur līgo priežu meži".

Visas dienas garumā Rītausmas foajē bija apskatāma mākslinieku kopas "Cerība" 12 autoru mākslas darbi, bet LNS Vēstures muzejā – 19 nedzirdīgo amatiermākslinieku darbi no pagājušā gadsimta.

Lielajā zālē turpinājās rosība arī tad, kad koncerts un apbalvošana beidzās, – tika izkārtoti galdi, formētas gudriņu komandas erudīcijas konkursam. Kā teica konkursa organizatore LNS viceprezidente Inese Immure, tāds pasākums Nedzirdīgo dienā vēl nav bijis un arī tik plašā mērogā nav noticis.

Konkursā "LNS gudrinieki – 2017" bija septiņas kārtas, katrā astoņi jautājumi. Uz katru jautājumu tika doti 4 atbilžu varianti, vajadzēja izvēlēties pareizo. Sešas kārtas bija šādi jautājumi. Bet 7. kārtā bija savādāk. Tika demonstrēts video – dažādu valstu zīmju valodā pateikts kāds vārds/jēdziens. Vajadzēja uzminēt, ko tas nozīmē, pateikt vārdu, kas atbilstu zīmei.

Galū galā tika saskaitīti punkti un izrādījās, ka divām komandām vienāds punktu skaits. Tās nu tika aicinātas uz skatuves un vajadzēja atbildēt uz papildus jautājumu: cik LNS bija biedru uz šāgada 1. janvāri?

Uzvarēja komanda "Vienkārši mēs" (Smiltenes RB – **Aiva, Lida Šilinskas, Anita Ceple, Ingrīda Ozola**) un līdz ar to ieguva 3. vietu. Pirmo vietu ieguva komanda "Meln balts" (Rīgas RB – **Aldis Strožs, Rūdolfs Kesenfelds, Madara Indriksone, Dzintra Intsone, 3. attēlā**). Otrajā vietā ierindojās "Rītausma" (**Inguna Čauna, Juris Grundulis jun., Inita Puhovska, Dace Bozdžane**).

Uzmanību! Erudīcijas jautājumus publicēsim nākamajā numurā – ikviens varēs pārbaudīt savas zināšanas LNS vēsturē. ▲

Texts: Zigmārs Ungurs

Foto: Juris Grundulis un Valdis Krauklis

Ventspilnieki savas jubilejas noskaņās

Ventspils reģionālā biedrība (toreiz – nodaļa) dibināta 1952. gada 14. septembrī. Sākumā tajā bija tikai ap 20 biedru. Pirmais priekšsēdētājs Miķelis Valts biedrību vadīja līdz 1965. gadam.

Kad biedrība ieguva lietošanā pastāvīgas telpas, tās biedru skaits pieauga līdz simtam. Nodibinājās pirmorganizācijas (tagad – grupas) Tukumā, Valdemārpilī, Aizputē, Abavas ciemā, Kandavā, Talsos, kombinātā “Ventspils koks”

un “Rīgas apgērbs” filiālē.

1963. gadā ventspilnieki saņēma jaunuzcelto dzīvojamo māju, kurā bija labiekārtots klubs un kopmītne ar atsevišķiem dzīvokļiem. Tāpat kā citās biedrībās, arī Ventspilī attīstījās pašdarbība un sports.

Aizrit gadi, mainās paaudzes, bet ventspilnieki joprojām mīt savā

LNS īpašumā esošajā ēkā Lielā Dzirnauvu ielā 24. Uz 2017. gada 1. janvāri biedrības uzskaitē bija 43 biedri.

16. septembrī kafejnīcā “Osta 23” Ventspils RB jauki atzīmēja savu 65 gadu jubileju.

Tajā piedalījās gan mūsu biedri, gan arī no citām biedrībām – Liepājas, Kuldīgas, Rīgas. Kā galvenās viesiņš ieradās LNS prezidente Sandra Gerenovska ar viceprezidenti Brigitu Lazdu.

Pasākumu ievadīja biedrības tulce Ina Rutkovska ar melodeklamāciju “Pie jūras dzīve mana”, pēc tam biedrības priekšsēdētāja Ieva Geige – Preiss pastāstīja par biedrību, kurai sekoja aktīvistu sveikšana.

Par bagātīgi saklāto galdu paldies Ventspils domei un biedrībai “Ventspils uzplaukums”, kas piešķīra līdzekļus jubilejas pasākumam. Arī paši biedri ziedoja!

Katrs biedrs saņēma mazu piemiņas dāvanīņu – krekliņu ar LNS simbolu un uzrakstu.

Liels paldies Aldim Ādamsonam, kurš priecēja sanākušos ar savām skaistajām melodziesmām. ▲

Daugavpils RB gājums 70 gadu garumā

Daugavpils reģionālā biedrība (agrāk – nodaļa) nodibināta 1947. gada 8. jūnijā P. Ivdra dzīvoklī. Dibināšanas kopsapulcē piedalījās 55 nedzirdīgi biedri. Par valdes priekšsēdētāju tika ievēlēts Pāvels Čapulis.

Ilggadīgākie priekšsēdētāji pēc viņa – Sergejs Sīgnejevs, Pauls Pavlins, Janīna Vaivode, Elvīra Čaika (no 1993). Biedru skaits nepārtraukti auga, to veicināja ražošanas uzņēmuma attīstība, iespēja strādāt labos darba apstākļos, kā arī kultūras dzīves attīstība. 1965. gadā biedru skaits sasniedza pusotru simtu,

bet 1985. gadā bija 186 biedri. Uz 2017. gada 1. janvāri biedrības uzskaitē ir 97 biedri. Biedrībai ir 2 teritoriālās grupas: Daugavpils un SIA „LNS Dane”.

Savu cienījamu 70 gadu jubileju Daugavpils biedrība atzīmēja 9. septembrī ar pasākumu no divām daļām.

Vispirms biedrībā notika viesu pie-

ņemšana, apsveikumi, uzrunas un nopelnu atzīmēšana. Protams, neizpalika biedrības priekšsēdētājas Elvīras Čaikas prezentācija par biedrības vēsturi un šodienas sasniegumiem, kā arī pašu sagatavoti koncertnumuri.

Pasākuma otrajā daļā ielūgtie viesi turpināja svinības kafejnīcā “Traktir”.

Šis jubilejas pasākums notika ar Daugavpils pilsētas domes finansiālu atbalstu LNS projekta “Mēs gribam būt kopā” ietvaros. Par to lasiet arī 5. lpp. ▲

Arī jelgavniekiem svētki

Jelgavas nodaļa (biedrība) nodibināta 1952. gadā. Par pirmo priekšsēdētāju kļuva Elmārs Klāsons. Bet 1957. gadā Jelgavas nodaļu likvidēja, tā pārtapa par Rīgas nodaļas (biedrības) pirmorganizāciju (tagad grupu).

1972. gadā Latvijas Nedzirdīgo biedrības Rīgas nodaļas Jelgavas, Dobeles un Bauskas rajonu pirmorganizācijas apvienojās vienā Jelgavas teritoriālajā rajona pirmorganizācijā. Par priekšsēdētāju ievēlēja Katrīnu Klāsoni. Grupā tad bija 63 biedri.

No 1955. gada Jelgavas grupas biedri izmanto savas pilsētas kultūras nama telpas kultūras un sporta pasākumiem.

Biedru skaits grupā gadu gaitā svārstījies ap 50 biedriem, bet visvairāk to ir tagad, sagaidot savu 65 gadu jubileju – 69!

Jelgavas grupas 65 gadu jubilejas pasākums notika 16. septembrī viesu namā “Jaundobeļi”. Piedalījās 35 cilvēki gan no Jelgavas grupas, gan arī no citām biedrībām.

Jelgavas grupas priekšsēdētājs Kristaps Legzdiņš parādīja prezentāciju par grupas aktivitātēm beidzamo 5 gadu laikā. Aktīvākie grupas biedri saņēma ma-

zas dāvanīņas. Jubilārus sveica arī cieņi no citām biedrībām.

Jelgavnieki uzstājās ar priekšnesumiem, bet vakara noslēgumā bija ugunošana un cienāšanās ar jubilejas torti. ▲

Labas sekmes visi, kuri šogad mācās

Katra mācību gada sākumā LNS apkopo ziņas par tiem nedzirdīgajiem jauniešiem, kuri mācās kādās kādās profesionālajās skolās un augstskolās.

Šajā mācību gadā 7 profesionālajās mācību iestādēs mācās 16 audzēkņi, bet 15 jaunieši studē 8 dažādās augstskolās.

Tas, ka viņi apgūst kādu profesiju sniedz priekšstatu par jauniešu interesēm, apliecina viņu tieksmi pēc zināšanām un profesijas, kas tuvu pie sirds. Un tāpat – kāda situācija šogad?

Smiltenes Tehnikuma Alsviķu struktūrvienībā mācās 3 jaunieši – viens par teksta redaktora operatoru, otrs par galdnieku, bet viena meitene būs pavāre.

Rīgas 3. arodskolā viens puisis apgūst metālapstrādes prasmi.

SIVA Jūrmalas profesionālajā vidusskolā ir trīs audzēkņi: viena mācās par pavāra palīgu, otra par palīgšuvēju un viens apgūst mājturības pamatus.

Malnavas koledžā šogad autotransportu apgūst divi audzēkņi.

Priekuļu tehnikumā šo pašu ar autotietām saistīto specialitāti izvēlējušies trīs jaunieši.

Rīgas Valsts tehnikumā viena jauniešu apgūst poligrāfiju un izdevējdarbību.

Rīgas Mākslas un mediju tehnikumā metālmākslas/koka mākslas zināšanas pilnveido trīs puīši. Vēl viens mācās par mēbeļu galdnieku, bet viena meitene būs tekstilmākslas dizainere.

Rīgas Stila un modes profesionālajā vidusskolā dizainu apgūst vēl viena audzēkne, bet – multimediju nozarē.

Rīgas Tehniskajā universitātē studente pievērsusies materiālu tehnoloģijas un dizaina programmas studijām.

SIVA koledžā lietišķo sistēmu programmatūru studē viena jauniešu.

Latvijas Universitātē šogad studē pieci jaunieši šādās programmās: speciālās izglītības skolotājs, datorzinātne, matemātika.

Liepājas Universitātē divi izvēlējušies sociālā darba jomu.

Baltijas Starptautiskajā akadēmijā viena studente studē datordizainu.

Rīgas Stradiņa Universitātē viena studente apgūst fizioterapiju, otra – sociālo darbu.

Latvijas Sporta akadēmijā programmā "Sporta zinātne" mācības turpina viena nedzirdīga studente.

Kā redzams, mūsu jauniešu profesiju izvēle ir ļoti dažāda (kopā 21!) un atspoguļo viņu daudzpusīgās intereses. Novēlam visiem neatlaidību arvien jaunu zināšanu apgūvē un grūtību pārvarēšanā ceļā uz iecerētās profesijas diplomu! ▲

Zigmārs Ungurs

Valmieras skola uz pārmaiņu sliekšņa

LNS un nedzirdīgo sabiedrība ar satraukumu uzņēmusi ziņu par Valmieras Vādzirdīgo bērnu internātvidusskolas – attīstības centra apvienošanu ar Valmieras pilsētas speciālās pirmsskolas izglītības iestādes "Bitīte" reorganizāciju. Tādu lēmumu pieņēmusi Valmieras pilsētas pašvaldības dome 2017. gada 29. jūnijā.

Tajā paredzēts Valmierā izveidot jaunu speciālās izglītības iestādi ar nosaukumu "Valmieras speciālā vidusskola – attīstības centrs". Pamatojums – mērķtiecīgāks valsts un pašvaldības līdzekļu izlietojums, iespēja iegūt lielāku valsts atbalstu skolas darbības nodrošināšanai.

LNS uztrauc vādzirdīgo izglītības kvalitāte nākotnē un māc bažas, vai šis pārkārtojums, apvienojot vienā skolā divas bērnu grupas ar atšķirīgu invaliditāti un dažādām īpašām vajadzībām, nāks par labu cilvēkiem ar dzirdes traucējumiem.

Jāņem vērā, ka nedzirdīgie nav tikai cilvēki ar dzirdes traucējumiem, bet

ir arī valodas un kultūras minoritāte ar savu zīmju valodu (katrai valstij ir sava zīmju valoda), atšķirīgu domāšanas veidu, uzskatiem, vērtībām, uzvedības normām, kopīgu pagātņi un vēsturi.

LNS nav pārliecināta, ka iecerētais jaunais skolas nosaukums "Valmieras speciālā vidusskola – attīstības centrs" veicinās iekļaujošas izglītības sistēmas attīstību, jo vārds „speciāls” skolu nosaukumos ienes negatīvu nokrāsu. Ir arī tādi vecāki, kas negrib, ka viņu bērns mācās "speciālajā" skolā, – viņi baidās, ka tas ietekmēs bērna karjeru nākotnē.

LNS uzskata, ka esošais reorganizācijas plāns ir pretrunā ar reorganizācijas lēmumā minēto ideju par **iekļaujošu izglītības sistēmu**. Ar iekļaujošo izglītību LNS saprot, ka izglītojamie ar dzirdes traucējumiem tiek iekļauti "parastajās masu skolās", turpretī šī iecere daļu izglītojamo ar vienām speciālām vajadzībām iekļaut skolā, kur mācās izglītojamie ar cita veida speciālām vajadzībām, neveicinās nedzirdīgo tik būtisko integrāciju "dzirdīgo sabiedrībā".

Pamatojoties uz visu iepriekš minēto, lēmums apvienot skolu ar citu speciālo izglītības iestādi ir pretrunā ar ideju par iekļaujošo izglītību, tāpēc LNS aicina neveikt šādu skolas reorganizāciju.

Lēmumā arī minēts, ka direktoru jaunajai speciālās izglītības iestādei izvēlēsies atlases kārtībā. Skolā lielākā daļa izglītojamo ir vādzirdīgi vai nedzirdīgi, tāpat arī vecāki, **tāpēc nepieciešama tās vadība ar specifiskām zināšanām**

un pieredzi par nedzirdīgo kultūru un zīmju valodu.

LNS iesaka skolas vadību arī turpmāk uzticēt līdzšinējam pieredzējušajam VVBIVS-AC direktoram **Andrim Tauriņam**, kurš skolas darbu sekmīgi vadījis gandrīz 18 gadus. Līdztekus daudzu kvalifikācijas kursu absolvēšanai un regulārai dalībai plaša spektra semināros A. Tauriņš ieguvis augstāko izglītību tieši surdopedagoģijā.

LNS nosūtījusi **Valmieras pilsētas pašvaldības domei un Izglītības ministrijai** vēstuli, kurā lūdz pārskatīt lēmumu un neveikt iecerēto reorganizāciju un saglabāt pašreizējo VVBIVS-AC vadību, bet nosaukuma maiņas gadījumā skolai piešķirt tās dibinātāja Vilipa Švēdes* vārdu, nosaucot to par "**Vilipa Švēdes Valmieras Internātvidusskolu – attīstības centru**", bez vārda „speciālā". ▲

*Piezīme. *Vilips Švēde (1849 – 1905) ir Valmieras Kurlmēmo skolas dibinātājs (1875), tās pirmais direktors un izcils pedagogs, kas savam darbam nodevās ar lielu mīlestību. Viņš bija aktīvs tautiskās Atmodas laikmeta darbinieks, nodibināja Valmieras Latviešu biedrību. Vadija Valmieras Latviešu biedrības nama būvi un 1. Dziesmu svētkus Valmierā. Ar viņa līdzdalību Valmiera kļuva par pirmo pilsētu ar latvisku pārvaldi.*

Inese Immure

Par kohleāro implantāciju

Latvijas Nedzirdīgo savienība gadu gaitā vairākkārt saņēmusi pretējas sūdzības: no saviem nedzirdīgiem biedriem par to, ka viņu dzirdīgie radnieki iejaucas nedzirdīgo vecāku privātajā dzīvē un pret viņu gribu cenšas panākt, lai viņu nedzirdīgajam bērnam tiktu veikta kohleārā jeb iekšauss implantācija, jo, pēc ārstu teiktā, pastāv iespēja, ka bērns dzirdēs.

Par nedzirdīgo vecāku tiesībām

Pēc žurnāla "Likums un Taisnība" lūguma šajā jautājumā LNS viedokli sniegusi LNS viceprezidente Inese Immure. Diemžēl rakstā "Vecāku iedomas dēļ..." viņas sagatavotā **atbilde** žurnālā publicēta **fragmentāri, bet visu viņas rakstu pilnībā lasiet šeit.**

Runa ir par ģimenēm, kurās nedzirdīgiem vecākiem ir nedzirdīgi bērni. Radnieki uzskata, ka nedzirdīgie vecāki ar operācijas aizliegšanu pārkāpj šī bērna tiesības.

Bet vai šajā gadījumā netiek pārkāptas nedzirdīgo vecāku kā cilvēku ar invaliditāti tiesības uz privātuma aizsardzību?

Vecāki ir atbildīgi par sava bērna audzināšanu un attīstību, ko nosaka Bērnu tiesību aizsardzības likums – vecāki ir bērna likumiskie pārstāvji. Tas pats likums arī norāda, ka bērnam ir tiesības uz savas identitātes saglabāšanu un uz vecāku īpašu aprūpi. Tas ietver arī zīmju valodas vidi, ko nodrošina nedzirdīgie vecāki. Līdz ar to ievērots arī 10. pants par speciālo vajadzību apmierināšanu (atšķirīgā komunikācijas vide) – bērna in-

tereses ir ņemtas vērā.

Par kohleāro implantāciju

Kohleārais implants ir elektroniska ierīce, kas sastāv no divām daļām – viena, kas implantēta galvā un otra, kas tiek valkāta ārpus – aiz auss. Iekšējo ievieto galvā ķirurģiskā ceļā, bet ārējo daļu pievieno ar magnēta palīdzību. Operācijas rezultāti var būt dažādi, ne vienmēr tā nodrošina sekmīgu iznākumu.

Pēc operācijas seko ilgstošs darbs daudzu gadu garumā, kas ietver klausīšanās treniņus dzirdes uztveres un dzirdētā analīzes iemaņu attīstīšanu, valodas apmācību, runas korekciju un patstāvīgu sazināšanos.

Par zīmju valodu

Galvenais kohleārā implanta mērķis ir sekmēt nedzirdīgo bērnu mutisko sazināšanos un runas atpazīšanu, bet ne katrs, kas ir nedzirdīgs, var gūt labumu no tā. Ja tas nedod cerēto labumu, tad kohleārās implantācijas piekritēji parasti iesaka, lai bērns mācās zīmju valodu. Tā ir bezatbildīga "spēlēšanās" ar bērna tiesībām – izmēģinājums bez 100 % garantijas uz pozitīvu iznākumu.

Lai cerētu uz rezultātiem, pēc kohleārā implanta ievietošanas bērnam jānodrošina pastāvīga runājoša vide, bet **nedzirdīgie vecāki var nodrošināt tikai zīmju valodas vidi.** LNS uzskata, ka svarīgais lēmums par kohleārās implantācijas operāciju jāpieņem pašiem vecākiem un sabiedrībai viņu vēlme ir jārespektē. Turklāt jāapzinās, ka jebkura ķirurģiska iejaušanās ir risks, tāpēc neviens nedrīkst piespiest personu/vecākus veikt šo procedūru.

Ir pieejami arī kvalitatīvi dzirdes aparāti, kurus var izmantot nedzirdīgi bērni un gūt no tiem labumu. Daudzi nedzirdīgi bērni ar dzirdes aparātu palīdzību ir iemācījušies runāt. Šos dzirdes aparātus nevajadzētu novērtēt par zemu nedzirdīgiem, nedzirdīgu bērnu vecākiem.

Par zīmju valodas nozīmi

Tā ir pilnvērtīga valoda ar savu vēsturi, gramatiku, vārdu kārtību, saviem žargoniem un dialektiem.

Nedzirdīgam bērnam jādod iespēja augt **bilingvālā** vidē. Tas nozīmē, ka līdzās nedzirdīgo cilvēku dabiskai valodai – zīmju valodai, viņam būtu iespēja apgūt arī runāto valodu vismaz rakstveida formā. Tas nedzirdīgajam bērnam dotu iespēju mācīties, iekļauties sabiedrībā un pilnvērtīgi līdzdarboties tajā. Ja nedzirdīgs cilvēks spēj runāt un nolasīt no lūpām, tā ir papildu prasme līdzās zīmju valodai un lasīšanas un rakstīšanas prasmei.

Secinājumi

Pasaulē vairs nenotiek diskusijas par vai pret kohleāro implantu, bet gan par to, kāda valoda nodrošināta bērniem. Implantācijas gadījumā pastāv risks, ka runas valodas apmācība būs noteicošā un zīmju valoda paliks novārtā. Jāatceras, ka runa (speech) ir prasme, kas bērnam jāapgūst visu dzīves lai-

ku. Runa nav valoda. Runa ir tikai veids, kā nodot valodu.

Ir vairāki likumdošanas akti, kas nosaka nedzirdīgo cilvēku iespējas mācīties, attīstīt un lietot zīmju valodu. Arī ANO Konvencija par personu ar invaliditāti tiesībām aizsargā kā bērnu, tā pieaugušo tiesības uz zīmju valodu, tās lietošanu visās dzīves sfērās.

Sabiedrība vēl nav pilnībā informēta par nedzirdību, zīmju valodu, nedzirdīgo kultūru un to, kā dzīvo zīmju valodas lietotāji. Iepazīstoties tuvāk ar nedzirdīgo kultūru un zīmju valodu, viņi labāk izprastu, kāpēc nedzirdīgie vecāki pieņem šādu lēmumu savam bērnam neveikt kohleāro implantāciju.

Ir vairāki likumdošanas akti, kas nosaka nedzirdīgo cilvēku iespējas mācīties, attīstīt un lietot zīmju valodu. Arī ANO Konvencija par personu ar invaliditāti tiesībām aizsargā kā bērnu, tā pieaugušo tiesības uz zīmju valodu, tās lietošanu visās dzīves sfērās.

Nedzirdīgajiem ir sava valoda un kultūra, tāpat kā latviešu tautai ir sava valoda un kultūra. Nedzirdīgo kultūra Latvijā ir arī subkultūra latviešu kultūras ietvaros. Tomēr saziņas grūtību dēļ nedzirdīgie bieži tiek izslēgti no dzirdīgo kopienas, savukārt nedzirdīgie cilvēki bez ierobežojumiem var sazināties ar citiem nedzirdīgajiem.

Kurš ir tiesīgs izlemt to, kura ir pareizā kultūra? Cilvēks no malas vai cilvēks, kurš pats veido šo kopieni? Protams, tiem jābūt cilvēkiem, kas identificē sevi ar šo grupu, nevis otrādi! „Kļūt par sabiedrības daļu” nozīmē sazināties līdzvērtīgi. Nedzirdīgie bērni, kuri negūst labumu no implanta, to nespēs darīt.▲

Publikācijas sagatavošanā izmantots Ineses Immures raksts žurnālam "Likums un Taisnība".

Pasākumi biedrībās novembrī

RĪGĀ

- 1., 8., 22., 29.11 pl. 16 Laikrakstu un žurnālu apskats
 15.11 pl. 16.30 Tematiskais pasākums „Latvijas dzimšanas diena”
 25.11 pl. 13 Skaisto apaļo gadu jubilāru godināšanas pasākums „Zelta briedumā”

JELGAVĀ

- 14., 28.11 pl. 17 Laikrakstu un žurnālu apskats (Sarmas ielā 4)
 11.11 Draudzības spēle boulingā

VALMIERĀ

- 2.11 pl. 14 Laikrakstu apskats
 7., 14., 21., 28.11 pl. 15.30 Kustības veselībai
 9.11 pl. 14 Informācija par nedzirdīgo dzīvi
 11.11 pl. 12 Atpūtas pasākums „Mārtiņi”
 16.11 pl. 14 Informatīvais pasākums „Latvijai 99”
 18.11 pl. 12 Pilsētā svētki
 23.11 pl. 14 Pārrunas: Derīgi padomi rudenim
 30.11 pl. 14 IK „Es daru tā...”: Cepsim pankūkas

SMILTENĒ

- 2., 30.11 pl. 12 Pārrunas
 11.11 (pēc plāna) Tematiskais pasākums „Lāčplēša diena”
 16.11 pl. 12 LR proklamēšanas diena – Latvijas valsts svētki
 23.11 pl. 12 Nedzirdīgo ziņas

ALŪKSNĒ

- 7., 24.11 pl. 12 Informācijas diena
 14.11. pl. 12 Nedzirdīgo ziņas
 11.11 (pēc plāna) Tematiskais pasākums „Lāpu gājiens”
 17.11 pl. 12 LR proklamēšanas diena – Latvijas valsts svētki
 28.11 pl. 12 Medicīniskā informācija žurnāla „Ko ārsti tev nestāsta” koplasišana

JAUNPIEBALGĀ

- 11.11 pl. 12 Tematiskais pasākums „Lāčplēša diena”

KULDĪGĀ

- 2., 9., 16., 23., 30.11. pl. 10 Deju un kustību darbnīca
 11.11 pl. 12 “X Kurzemes prāta spēļu konkurss”
 18.11 pl. 17 LR proklamēšanas dienas atzīmēšana

PLAVIŅĀS

- 18.11 pl. 12 Latvijas dzimšanas dienai veltīts pasākums

RĒZEKNĒ

- 2., 21.11 pl. 13 Avīžu un žurnālu koplasišana „Sapratne”
 7.11 pl. 13 Pārrunas: Vai tu zini?
 9.11 pl. 13 Tematisks pasākums „Valsts svētku atziņas”
 11.11 pl. 13 IK „Juniors” Rudens boulings
 14.11 pl. 13 Mutvārdu žurnāls „Gribam visu zināt!”
 16.11 pl. 13 Pārrunas „Mūsu Latvija”
 22.11 pl. 12 Vienas dienas seminārs „Vardarbībā cietušām sievietēm”
 23.11 pl. 9 Galda spēļu diena
 28.11 pl. 13 Informācija

DAUGAVPILĪ

- 7.11 pl. 13 Laikrakstu apskats
 14.11 pl. 13 Lekcija „Vitamīni un gripas profilaktika”
 17.11 pl. 17 Tematisks pasākums „Daudz laimes, Latvija!”
 21.11 pl. 13 Laikrakstu apskats
 23.11 pl. 13 Ekskursija uz SIA „LNS Dane”
 28.11 pl. 13 IK „Nezinīši”

VENTSPILĪ

- 2.11 pl. 11 Informācija
 7., 14., 21., 28.11 pl. 11 Laikrakstu un žurnālu apskats
 9.11 pl. 11 Mārtiņdienu
 11., 25.11 pl. 17 IK „Veselība”
 16.11 pl. 14 Pensionāru diena
 17.11 pl. 14 Tematisks pasākums „LR proklamēšanas diena”
 23.11 pl. 12 Psiholoģija sadzīvē
 25.11 pl. 11 IK „Šautriņu mešana”
 30.11 pl. 11 Juridiskā informācija

LIEPĀJĀ

- 2., 9., 16., 23.11 pl. 18 Deju nodarbība
 3., 8., 15.11 pl. 11 Nūjošana
 7., 14., 21., 28.11 pl. 12 Laikrakstu un žurnālu apskats
 7.11 pl. 13 Mārtiņdienu
 18.11 pl. 17 Tematisks pasākums „Gaidot Latvijai – 100”
 21.11 pl. 13 Jaunumi LNS mājaslapā un Kopsolī
 25.11 pl. 13 Atpūtas pasākums „Zelta briedums” – jubilāru godināšana

Mīļi sveicam!

Sveicam visus zelta rudens jubilārus, kuri nes savu nodzīvoto gadu ražu – baltās un nebaltās dienas. Lai turpmāk jums būtu vairāk balto dienu!

95

19.11. Anna Zenova, Daugavpils

90

9.11. Valentīna Golubenkova, Smiltenes

80

27.11. Viesturs Hihalovskis, Rīgas

75

5.11. Kārlis Nebijs, Liepājas
 13.11. Daciņa Zile, Valmieras
 29.11. Stefans Bučinskis, Rīgas
 30.11. Uldis Sproģis, Rīgas

70

2.11. Iratiada Koroļkova, Rīgas

65

13.11. Vladimirs Grišuņins, Rīgas
 16.11. Aleksandrs Jevtuhovs, Rīgas

60

4.11. Laimdota Bandalovska, Liepājas
 5.11. Gaļina Regža, Rīgas
 13.11. Anna Kosova, Rēzeknes
 15.11. Vera Petrova, Rīgas
 30.11. Inta Ilzēna, Valmieras

55

11.11. Jeļena Maltizova, Rīgas

50

15.11. Marita Lazdāne, Rīgas
 30.11. Viktorija Romanova, Rīgas biedrība

Līdzjūtības

DACEI MENĢELEI!

*Bij prieks un sāpes, lūgšanas
 Un cerības, caur visu dzīvi
 lolotas...*

Mūsu dziļa līdzjūtība tev,
 Dacīt, atvadoties no mammas.

Valmieras RB un Cēsu grupas biedri

*Tad dvēsele brīva mūžībā iet,
 Kur saule nekad vairs nenoriet.*

Mūžībā aizgājis mūsu
 biedrs **AIVARS VEISMANIS**
 (11.12.1941– 07.09.2017).

Izsakām visdziļāko līdzjūtību
 ģimenei, tuviniekiem un draugiem.
 Lai vieglas smiltis!

LNS Rīgas biedrība

Vēlas iepazīties

Man ir 54 gadi, gribu iepazīties ar sievieti no 50 līdz 60 gadiem, kura slikti dzird. Pats slikti dzirdu, varu sazināties arī zīmju valodā.

Esmu strādīgs cilvēks, kurš labi zina lauku darbus, tāpēc varu palīdzēt tos apdarīt. Esmu krievu tautības, pēc pases baltkrievs. Nesmēķēju.

Mans mobilais telefons: 27408533

**Nākamais numurs
 17. novembrī**